

КРИМІНОЛОГІЯ АБОЛІЦІОНІСТСЬКА

Утопічний напрямок кримінологічної думки (приватна кримінологічна теорія), що сформувався у надрах аболіціонізму як політичного руху проти рабства, який ширився країнами Західної Європи в кінці XVIII ст. – початку XIX ст. В подальшому – в середині XX ст. аболіціонізм трансформувався в політико-правову течію проти дискримінації за будь-якими ознаками. Трансформуючи аболіціоністську теорію особистої свободи та рівності до потреб ефективного запобігання злочинам на гуманістичних засадах, у працях таких норвезьких вчених як Т. Матіесен, Н. Кристі, а також датських кримінологів – Г. Біанкі, Р. ван Сванінгена, В. де Хана та деяких інших (80-90-ті роки XX ст.) відстоюється позиція про необхідність ліквідації установ виконання покарань закритого типу (тюрем) як закладів, що продукують виключно насильство та загострюють, а не вирішують наявні соціальні й особистісні конфлікти, які мають кримінальні прояви. Головний принцип протидії злочинності за твердженням прихильників цієї теорії полягає у соціальному контролі над злочинцями засобами створення системи реабілітаційної юстиції. В основі останньої має знаходитись економічне та соціальне правосуддя, що ґрунтується на критеріях суспільної доцільності.

Разом з тим, висунені в межах аболіціоністської кримінології ідеали соціального контролю не підкріплені дієвими механізмами їх практичної реалізації.

Ю.В. Орлов